

דבר מנהלת המרכז

שנת 2019 זימנה לנו אתגר שלא הכרנו: שלוש מערכות בחירות ברצף, וכתוצאה מכך פעילות פרלמנטרית מצומצמת מהרגיל. עם זאת, עבור הממ"מ הייתה זו שנה גדושה בעשייה, הן שוטפת והן ייחודית, כפי שתוכלו להתרשם מהסיכום המובא לפניכם.

אז מה היה לנו השנה?

- כתבנו מחקרי עומק, סקירות ודפי מידע לבקשת חברי הכנסת, ועדות הכנסת ויחידות הכנסת השונות ■ העמקנו את הפן הפוראקטיבי בעבודת המרכז ויזמנו כתיבת מחקרים ודפי מידע בסוגיות שעל סדר-היום הציבורי (ובהם סדרת מסמכי בחירות), לצד סדרת מדריכים ומונחונים בנושאי ליבה של ועדות הכנסת ■ הטמענו שינויים בסל השירותים שלנו ■ פיתחנו את תחום הקיימות באמצעות הצוות הייעודי שהוקם לשם כך ■ עסקנו בהיבטים של חדשנות

עובדי הממ"מ בכנס הפריפריה במרכז, דצמבר 2019

בפרלמנטים בכלל ובכנסת בפרט ■ ייצגנו את הכנסת והצגנו את העשייה המחקרית שנעשית בה בפורומים שונים בארץ ובחו"ל ■ נערכנו לכנסת חדשה, ושוב נערכנו לכנסת חדשה... ■ סיימנו את השנה בכנס "הפריפריה במרכז", שבמסגרתו התקיים שיח משמעותי בכנסת בין חברי הכנסת, נציגי הממשלה ונציגי השלטון המקומי, אנשי תקשורת, נציגי החברה האזרחית וחוקרים בסוגיות שונות הנוגעות לפריפריה הגיאוגרפית של מדינת ישראל.

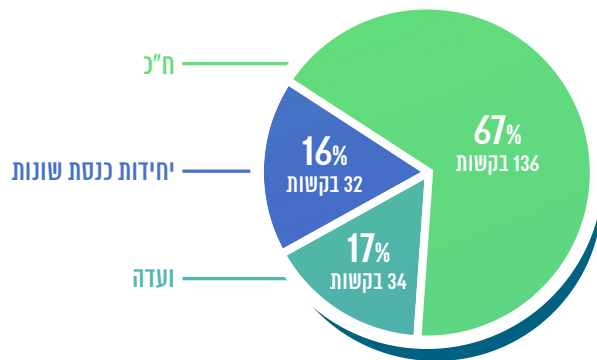
עם תחילתה של שנת 2020 נכנס מרכז המחקר והמידע לעשור השלישי לפעילותו, ולצד הסיפוק על מה שנעשה עד כה מחובתנו להביט קדימה, להמשיך לצמוח ולהתפתח לאפיקים נוספים. בשנה הקרובה נמשיך לבסס ולפתח את תשתית המחקר והמידע בעשייה הפרלמנטרית, נשאף להגברת האפקטיביות בתחום הפיקוח התקציבי, ולצד העבודה השוטפת הצפויה לנו נצל את הכניסה לעשור השלישי גם לחשיבה על האתגרים העתידיים העומדים בפנינו, תוך חיבור מתמיד להתפתחויות החלות הן בכנסת והן בעולם המידע.

אני מקווה שתמצאו עניין בסיכום זה, המאפשר הצצה אל העשייה שלנו. במהלך השנה נמשיך לעדכן אתכם בדבר תוצרי עבודתנו במסגרת המידעונים התקופתיים.

עו"ד הודיה קין

מנהלת מרכז המחקר והמידע

| התפלגות בקשות המידע, 2019

בשנת 2019 התקבלו 202 בקשות מידע מחברי הכנסת, ועדות הכנסת ומגוון יחידות הכנסת, בהתאם להתפלגות המוצגת בתרשים. יצוין כי בקשות המידע מחברי הכנסת התקבלו לאחר השבעת הכנסת ה-21 (כלומר מאז אפריל 2019). בשנה זו הושלם המענה ל-160 בקשות מידע. המענה ניתן במגוון דרכים, ובהן כתיבת מסמכים, מסירת מידע זמין, ייעוץ בעל פה, העברת חומרי גלם והגשת מסמכים מוכנים. נוסף על כך הממ"מ יזם כתיבת מחקרים במגוון תחומים שעל סדר-היום הציבורי.

בסך הכול במהלך השנה נכתבו 114 מסמכים מסוגים שונים: מחקרים וסקירות, דפי מידע מעוצבים, מסמכי מבוא לקראת פעילות ועדות הכנסת, אומדני עלות, סקירות כלכליות, מסמכי תקציב וסקירות בין-לאומיות משוות. מחקרים נוספים רבים נתונים כיום בשלבי הכנה שונים.

נוסף על כך המרכז השיב על 90 בקשות מידע בתחומים שונים מפרלמנטים בעולם (בעיקר באמצעות ארגון ה-ECPRD – המרכז האירופי למחקר ולתיעוד פרלמנטרי).

כמו כן, מרכז המחקר והמידע סיפק השנה מענה על פניות רבות מהציבור במגוון נושאים שבתחום פעילות המרכז.

בעלי תפקידים במרכז

- במהלך השנה מונתה אוריאנה אלמסי לתפקיד ראש תחום שירותי מידע. בין היתר, התחום אחראי למענה הראשוני הניתן לחברי הכנסת, באמצעות הגשת נתונים ומידע זמין.
- אהוד בקר נבחר לתפקיד ראש תחום יזמות וקשרי מחקר, ובימים אלה נכנס לתפקידו החדש.

אמנת שירות

לקראת תחילת כהונתה של הכנסת ה-21 גובשה לראשונה אמנת השירות של הממ"מ, שנועדה להציג באופן בהיר ושקוף את הכללים והסטנדרטים העיקריים למתן שירותי המחקר והמידע ללקוחות המרכז – חברי הכנסת, ועדות הכנסת ויחידות הכנסת. באמנה מפורטים נושאים כגון סל השירותים של הממ"מ, עקרונות מרכזיים בקשר עם מבקשי השירות בתהליך העבודה, התייחסות ללוחות הזמנים ומדיניות פרסום המסמכים באתר האינטרנט של הכנסת.

את אמנת השירות גיבש צוות היגוי רחב בממ"מ, תוך למידה מאמנות שירות של מחלקות מחקר פרלמנטריות בולטות בעולם, ובהן בקנדה, בבריטניה ובפרלמנט האירופי, ותוך הישענות על הניסיון המקצועי שנצבר בממ"מ בשני העשורים האחרונים. עיקרי האמנה הוצגו בפני חברי הכנסת החדשים לאחר הבחירות האחרונות במסגרת חשיפתם לעבודת הכנסת, וכיום נמסרת האמנה לכל חבר כנסת הנכנס לתפקידו.

הל"ך למידה בדיעבד

כארגון לומד, הממ"מ מחויב לשמור כל העת על סטנדרטים מקצועיים גבוהים, המשקפים את ערכי הליבה של המרכז, ועל התפתחות מקצועית המותאמת לשינויים בעולם המידע והידע. נוכח זאת, יש חשיבות רבה בהבטחת איכות מתמשכת של תוצרי העבודה, הן בשלבי הכתיבה והן בדיעבד, לאחר הגשתם ופרסומם. בשנה החולפת גיבשנו מודל חדש להל"ך לימוד מחלקתי מתמיד, "הל"ך למידה בדיעבד", כדי לזהות את שיטות העבודה המיטביות ולפעול להטמעתן בקרב כלל חוקרי המחלקה. במסגרת ההל"ך מתקיים ניתוח תהליך הכנת המחקר על כל שלביו לשם איסוף תובנות ותרגומן מרמת הפרט להנחיות עבודה וליצירת קווים מנחים שיוטמעו בקרב כלל עובדי המרכז.

חידושים בעיצוב פרסומי הממ"מ

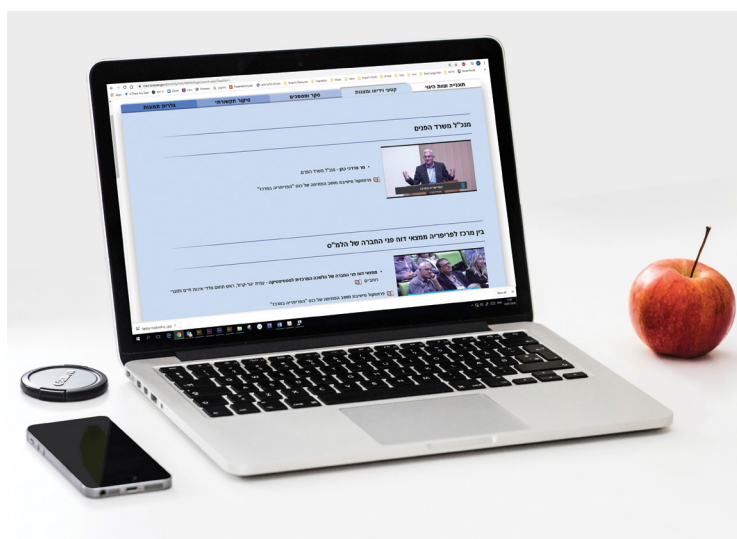
במהלך 2019 חידשנו את "ההופעה החיצונית" של המחקרים שלנו באמצעות עיצוב תבנית חדשה למסמכים, תבנית שהיא ידידותית למשתמש ונגישה יותר הן לציבור הקוראים הרחב והן לאנשים עם מוגבלות. התבנית מותאמת לסל השירותים שלנו, שעובר תהליך עדכון והרחבה במהלך השנתיים האחרונות. במהלך השנה אף פרסמנו מספר רב של דפי מידע ומסמכים מעוצבים במגוון תחומים, הכוללים עיצובים גרפיים ואינפוגרפיים, בין היתר כדי לשפר את הנגשת המידע הכלול בהם. נוסף על כך, במסגרת הנגשת המידע לחברי הכנסת וחלק מ"כנסת ירוקה", החל הממ"מ להפיץ – בכנסים ימים מיוחדים – דפים המרכזים קישורים (ברקודים) למסמכי ממ"מ בנושא הרלוונטי שמאפשרים גישה מקוונת קלה למסמכים דרך מכשירי סלולר ומייתרים את הצורך בהדפסתם.

התחדשות באתר הממ"מ

אתר האינטרנט של מרכז המחקר והמידע עודכן לאחרונה ונוסף בו עמוד שבו מרכזת פעילות המרכז בתחום הכנסים, המידעונים וסיכומי פעילות תקופתיים. בעמוד זה אפשר למצוא ריכוז של כל החומרים (צילומי וידאו, מצגות, פרסומים מרכזיים ועוד) מהכנסים האחרונים שקיים מרכז המחקר והמידע.

[קישור לעמוד הכנסים וסיכומי הפעילות באתר הממ"מ.](#)

גאוות יחידה: ראש צוות בכירה בממ"מ, שלי לוי, האחראית לתחומי העבודה, הרווחה והבריאות, זכתה בפרס מצטיינת המנהל הכללי של הכנסת לשנת 2019 על תרומתה הרבה להובלת המרכז למצוינות מחקרית.

בספטמבר 2015 אימצה העצרת הכללית של האו"ם סדר-יום לשנת 2030 בנושא פיתוח בר-קיימא. בסדר-היום הוצגה סדרת מטרות ויעדים תחת הכותרת יעדי פיתוח בר-קיימא (SDGs – Sustainable Development Goals IPU – Inter-Parliamentary). לקראת אימוץ היעדים פרסם האיגוד הבין-פרלמנטרי (Union) הצהרה המפרטת את עמדת הפרלמנטים בדבר תפקידם במימוש היעדים. ההצהרה התייחסה לתפקידם של פרלמנטים בפיקוח על כך שהממשלות יעמדו ביעדים שהתחייבו להם, יגבשו תוכנית לאומית לפיתוח בר-קיימא וימדדו בקביעות את התקדמותן לקראת השגת היעדים.

בשנתיים האחרונות עוסקת הכנסת בנושא הטמעת ה-SDGs בעבודה הפרלמנטרית. מרכז המחקר והמידע הוא גורם מרכזי בעבודת הכנסת בתחום זה, ובעקבות זאת הוקם לפני כשנה בממ"מ צוות חדש ייעודי לנושאי קיימות (סביבה, תשתיות, אנרגיה, תחבורה, תכנון ובניה, חקלאות ובעלי חיים ועוד). במהלך השנה עבר הצוות הכשרות בנושא שכללו הרצאות, מפגשים עם אנשי מקצוע ועם נציגי משרדי ממשלה רלוונטיים, סיורים ועוד. ביולי 2019 הציגה ממשלת ישראל בכנס באו"ם את התקדמותה בנושא השגת היעדים לפיתוח בר-קיימא. להצגת דוח ההתקדמות קדמה עבודה של צוות בין-משרדי ובין-מגזרי (הממשלה, החברה האזרחית והמגזר העסקי). ראש צוות קיימות בממ"מ ייצגה את הכנסת בצוות ההיגוי, ובחודש יוני אף השתתפה בכנס ה-IPU

בנושא יעדי פיתוח בר-קיימא בפורטוגל וליוותה את משלחת הכנסת לכנס האו"ם בנושא שנערך ביולי 2019 (כמפורט בהמשך בתחום הבין-לאומי).

לבקשת מנכ"ל הכנסת, בימים אלה מרכז המחקר והמידע מכין דוח לבחינת היערכות הכנסת להטמעת היעדים במסגרת העבודה הפרלמנטרית. הדוח יוגש ליושב-ראש הכנסת, מנכ"ל הכנסת ומזכירת הכנסת עם כינוסה של הכנסת ה-23. כמו כן, הממ"מ עתיד לקיים יום עיון לחברי הכנסת בנושא "יעדי פיתוח בר-קיימא".

זרקור על פעילות קצת אחרת: ליווי ועדת משנה ועריכת דוח מסכם

בספטמבר 2018 הקימה ועדת הפנים והגנת הסביבה ועדת משנה לטיפול בזיהום האוויר הנגרם משרפות פסולת בשטחים פתוחים, בראשות חברת הכנסת יעל גרמן. הוועדה קיימה חמש ישיבות בנושא, ערכה סיורים בשטח, אספה נתונים על התופעה ושמה עדויות רבות של נציגי הממשלה, של נציגי ארגונים העוסקים בתחום, של תושבים, של נציגי מרכז השלטון המקומי על זרועותיו, של מומחים מהאקדמיה ושל גורמים נוספים.

מרכז המחקר והמידע ליווה את דיוני הוועדה, ובין השאר הגיש שני מסמכים שהיו בסיס להיכרות של חברי הכנסת עם הסוגיה (התמודדות עם השלכת פסולת – מבט משווה למדינות בעולם ואומדן העלות הכלכלית בגין שרפת פסולת). כמו כן, חוקרת הממ"מ שלייוותה את דיוני הוועדה כתבה וערכה את הדוח המסכם של עבודת הוועדה, בשיתוף פעולה עם יושבת-ראש הוועדה. בדוח המסכם נבחנו הנושאים העיקריים שנדונו בישיבות הוועדה וסוגיות נוספות שחברי הוועדה מצאו שיש בהן חשיבות לטיפול בתופעה ומיגורה. עוד נכללו בדוח המלצות חברי הוועדה וגופים נוספים בדבר פעולות שיש לנקוט בתחום החקיקה, הרגולציה, האכיפה והמודעות הציבורית לנושא כדי למנוע הישנות של שרפות פסולת באופן פירטי.

במהלך פגרות הבחירות לכנסת ה-21 הוכן זרקור בחירות שמרכזים בו היבטים שונים של מערכת הבחירות בישראל. הזרקור עודכן לקראת הבחירות לכנסת ה-22. נוסף על כך, במהלך השנה נכתבו במרכז דפי מידע ומסמכים מעוצבים כדי להציג לחברי הכנסת ולציבור היבטים שונים של הבחירות ולהעמיק את הידע בנושאים קשורים. כל המסמכים נמצאים באתר האינטרנט של המרכז. המסמכים עוסקים במגוון נושאים: מבט משווה על בחירות ממוחשבות; ניתוח של מימון מפלגות וחילוט ערבויות למפלגות שלא עברו את אחוז החסימה; כלים להעלאת שיעור ההצבעה במדינות אחרות; הפצת מידע כוזב ותקיפות סייבר לשם השפעה על בחירות; הצבעה במעטפות כפולות; סקירה משווה על אחוז החסימה ושינויים בו לאורך זמן; ניתוח הוצאות המפלגות בבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות ועוד.

היערכות לכנסת חדשה

במסגרת היערכות להקמת כנסת חדשה ולקליטת חברי כנסת חדשים הקים מנכ"ל הכנסת צוות שהשתתפו בו נציגים מכלל חטיבות הכנסת ובהם נציגי הממ"מ. הממ"מ הגיש סקירה קצרה של הנעשה בהיבט זה בפרלמנטים בעולם, והיא הובילה לאימוץ רעיונות אחדים, ובהם אפליקציה חדשנית ונוחה להתמצאות ובה כל המידע השימושי לחברי הכנסת, לצד האוגדן הפיזי לחברי הכנסת שמתעדכן על ידי מזכירות הכנסת עם הקמתה של כנסת חדשה.

הכשרה לחברי כנסת חדשים

הממ"מ היה שותף בימי החשיפה לחברי הכנסת החדשים שהובילה מזכירת הכנסת, וכן לימי ההכשרה שקיים מדור בכיר הדרכה והשתלמויות. במסגרת זו הוצגה לחברי הכנסת החדשים פעילות הממ"מ, ובתוך כך פעילות המחלקה לפיקוח תקציבי, והכלים המקצועיים המסופקים לחברי הכנסת ולוועדות הכנסת בתפקידי החקיקה והפיקוח.

נתיבת מסמכי מבוא ומונחונים לקראת פעילות ועדות הכנסת

בתקופות של פגרת הבחירות חוקרי הממ"מ מכינים מסמכי מבוא כהכנה לוועדות הכנסת העתידות להיכנס לתפקידן. כך לדוגמה, בשנת 2019 הוכנה בעבור ועדת החינוך, התרבות והספורט [סדרה של מסמכי מבוא תמציתיים](#) אשר עוצבו לצורך הנגשת המידע באופן בהיר וידידותי לקורא. בסדרה עשרה מסמכי מבוא עדכניים בנושאים כגון [מבנה מערכת החינוך ותשתית חקיקה](#), [עובדי ההוראה](#), [החינוך המיוחד](#), [רפורמות במערכת החינוך](#), [תשלומי הורים](#) והחינוך הטכנולוגי.

נוסף על כך, במסגרת סדרה זו נכלל לראשונה מסמך מבוא על [מדיניות והקצאת משאבים בתחום התרבות](#). חלק ממסמכי המבוא שימשו את חברי ועדת החינוך כבר בדיוני הוועדה שהוקמה בכנסת ה-21, וכן שימשו חברי כנסת אשר נבחרו לכנסת ה-21 וה-22 ופנו לממ"מ בבקשות מידע בתחום החינוך. בעבור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות הוכנו שני מונחונים מקיפים, האחד [בתחומי הבריאות](#) והאחר [בתחומי התעסוקה](#). מונחונים אלה נכתבו כדי לסייע לחברי הכנסת בכלל ולחברי ועדת העבודה, הרווחה והבריאות בפרט בהכרת מונחים מרכזיים העולים לעיתים קרובות על סדר-היום הציבורי והפרלמנטרי. כמו כן עודכן ועוצב מחדש [מונחון לביאור מונחי התקציב](#), שמטרתו להנגיש לחברי הכנסת מונחים וסוגיות בנושא תקציב המדינה.

ייזום וארגון של כנסים ימי עיון

שולחן עגול "חושבים קדימה – תכנון ארוך טווח לירושלים"

במסגרת גיוון הדרכים להנגשת מידע לחברי הכנסת על מגוון הנושאים שעל סדר-היום הציבורי קיימנו ביוני השנה שולחן עגול ראשון. השולחנות העגולים הם במה המאפשרת חשיפה של המידע בפני חברי הכנסת לצד שיח ודיון בינם ובין גורמי המקצוע. השולחן העגול הראשון בשיתוף עם מכון ירושלים למחקרי מדיניות התקיים סמוך ליום ירושלים ויוחד לתכנון ארוך טווח של עיר הבירה. באירוע היה פאנל של גורמי מקצוע ברשויות העוסקות בנושא ואחריו פאנל של מקבלי החלטות בממשלה, בכנסת ובעיריית ירושלים.

האירוע התקיים בהנחיית איש התקשורת עופר חדד, והשתתפו בו בין היתר השר לירושלים ולמורשת חה"כ זאב אלקין, ראש עיריית ירושלים משה ליאון וראש העירייה הקודם חה"כ ניר ברקת, לצד חברי כנסת ואורחים רבים, אשר לקחו חלק פעיל בדיון.

[למצגות וקטעי וידאו מהשולחן העגול](#)

כנס "הפריפריה במרכז"

בדצמבר השנה ערך הממ"מ כנס בנושא "הפריפריה במרכז", שהתמקד בנקודת המבט של תושבי הפריפריה הגיאוגרפית על הסוגיות המעסיקות אותם, על צורכיהם ועל המענים הדרושים להם. בכנס השתתפו מחוקקים, קובעי מדיניות, ראשי רשויות, אנשי תקשורת, חוקרים, אנשי אקדמיה ונציגים של ארגוני מגזר שלישי בשני פאנלים מרכזיים ובחמישה מושבים מקבילים בתחומים אלה: בריאות, ביטחון והתיישבות, תעסוקה, חינוך, תרבות ואומנות וכן מדדים ומדידה של הפריפריה. במושבים ניתנו 25 הרצאות שנבחרו מתוך יותר מ-100 הצעות שהוגשו בעקבות קול קורא שהפיץ מרכז המחקר והמידע של הכנסת. הרוב הגדול של ההרצאות מקורן בפריפריה הגיאוגרפית בישראל. במושבים אלה התנהל דיון בלתי אמצעי בין המציגים, חברי הכנסת ונציגי הממשלה על הנושאים המעסיקים את הפריפריה. נוסף על כך הוצגו שמונה פוסטרים של מחקרים שעסקו במגוון תחומים, וכן תערוכת ארכיונים קהילתיים מהפריפריה. בכנס אף הוצג סקר רחב היקף שערך הממ"מ וביקש לבחון את עמדות תושבי הפריפריה הגיאוגרפית בישראל בתחומי חיים שונים. [למצגות וקטעי וידאו מהכנס](#)

7

פעילות בין-לאומית

פעילות במסגרת ארגון ה-ECPRD

הכנסת היא במעמד של משקיפה בארגון ה-ECPRD, ובמסגרת הזו הממ"מ משיב על בקשות מידע מפרלמנטים עמיתים ומכנה בקשות מידע באמצעות הארגון לפרלמנטים לצורך כתיבת מחקרים משווים. בשנת 2019 נשלחו 12 בקשות מידע מטעם הכנסת וניתן מענה על 90 בקשות מידע מפרלמנטים זרים על המצב בישראל במגוון סוגיות ובהן: הסדרים להרחקה של חבר מפלגה, אמצעי ענישה חלופיים למאסר, זכותו של עובד להליך משמעתי הוגן, הסדרה בתחום עבירות מין ואלימות במשפחה, סמכות לערוך שינויים בתקציב הפרלמנט ועוד.

בסמינר מקצועי של ה-ECPRD שנערך בבריסל בנושא "מחקר פרלמנטרי בעידן של מידע כוזב והצפת מידע" בנובמבר האחרון, השתתפו מנהלת הממ"מ וסגניתה. מנהלת הממ"מ הציגה את היערכות הכנסת בכלל והממ"מ בפרט לקראת כנסת חדשה וקליטת חברי כנסת חדשים בפאנל שכותרתו How to welcome a new Parliament – Comparison of experience and best practices.

ביוני 2020 עתיד מרכז המחקר והמידע לארח סמינר מקצועי של ה-ECPRD בכנסת בתחום מרכזי מחקר פרלמנטריים.

ה-ECPRD (המרכז האירופי למחקר ולתיעוד פרלמנטרי) הוא ארגון הפועל בחסות הפרלמנטים של האיחוד האירופי ושל מועצת אירופה ומשמש פורום לשיתוף פעולה ולהחלפת מידע בין פרלמנטים בכ-50 מדינות חברות ופרלמנטים בין-לאומיים.

מנהלת הממ"מ בפאנל על היערכות לפרלמנט חדש בכנס ה-ECPRD בבריסל

לאחרונה מונתה ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי בממ"מ לנציגת הכנסת מול מערכת המידע של ה-IPU. תפקיד זה כרוך באחריות לקשר עם מאגר המידע של הארגון, שיש בו מידע על כל הפרלמנטים בעולם, וכן מענה על שאלונים של ה-IPU (בשיתוף פעולה עם החטיבה הבין-לאומית ועם מזכירות הכנסת) בנושאים פרלמנטריים מגוונים.

ביקור עבודה ביחידת שירותי המחקר של הפרלמנט האירופי – EPRS

תמונה קבוצתית
מפורס
מחלקות תקציב
פרלמנטריות של
OECD-ה

משלחת של עובדים מהממ"מ יצאה באפריל לביקור עבודה של שלושה ימים במשרדי שירותי המחקר של הפרלמנט האירופי בבריסל. במהלך הביקור התקיימו פגישות עם כ-20 ממלאי תפקידים ב-EPRS ממרבית היחידות המרכיבות את השירות וקיבלנו תמונה מקיפה על מוסדות האיחוד, על הפרלמנט האירופי ובפרט על עבודת ה-EPRS. מצד אחד ראינו וחוונו את האתגרים המשותפים לממ"מ ול-EPRS כמרכזי מחקר פרלמנטריים, ומצד אחר עמדנו על ההבדלים המשמעותיים בין הפרלמנט האירופי לבין הכנסת בכלל ובין ה-EPRS לבין הממ"מ בפרט.

השתתפות בכנסים בין-לאומיים נוספים

נציגי מרכז המחקר והמידע השתתפו במהלך השנה בכמה כנסים מקצועיים בחו"ל:

- בחודש פברואר השתתף ראש צוות במחלקה לפיקוח תקציבי בכנס השנתי של פורום מחלקות התקציב הפרלמנטריות של ה-OECD שהתקיים בליסבון. בין הנושאים שנדונו: למידה מניסיון של מחלקות תקציב במדינות שונות; תחזיות כלכליות לטווח ארוך; גישות שונות לשימוש במדיה החברתית במסגרת הפעילות המקצועית; הדרכים ליצירה ולביסוס של קשרי עבודה טובים עם יחידות בפרלמנט ועם משרדי ממשלה ככלי לחיזוק היכולת והרלוונטיות המקצועית.
- בחודש מאי השתתף חוקר מן המחלקה לפיקוח תקציבי בסמינר השנתי של התחום הכלכלי בארגון ה-ECPRD שהתקיים בהאג. הכנס עסק בכמה נושאים החשובים לעבודה השוטפת של הממ"מ בכלל ושל המחלקה לפיקוח תקציבי בפרט, ובהם ויזאליזציה של נתונים, הגברת המעורבות של חברי פרלמנט בהליך האישור והפיקוח של תקציב המדינה, תקצוב מגדרי ומעורבות הפרלמנטים בתחומי ה-SDG.
- כאמור לעיל, בחודש יוני השתתפה ראש צוות קיימות בממ"מ בכנס האיגוד הבין-פרלמנטרי (IPU) בנושא יעדי פיתוח בר-קיימא שהתקיים בפורטוגל.
- בחודש יולי ליוותה ראש צוות קיימות בממ"מ את משלחת הכנסת לכנס האו"ם בנושא ה-SDG. חברי המשלחת השתתפו בכינוס של האיגוד הבין-פרלמנטרי בנושא תפקיד הפרלמנטים בקידום יעדי פיתוח בר-קיימא ובסדנה על הטמעת היעדים בעבודת הפרלמנטים, וכן השתתפו בדיווח הממשלה באו"ם.

משלחת הכנסת
לכנס האו"ם
בנושא ה-SDG's

שיתופי פעולה והשתתפות בפורומים מקצועיים

- עובדי הממ"מ משתתפים בפורומים מקצועיים במגזר הציבורי, באקדמיה ובמגזר השלישי. להלן כמה דוגמאות:
- נציגי המחלקה לפיקוח תקציבי משתתפים בוועדה ציבורית מייעצת של הלמ"ס בנושא שינויים במתודולוגיה למדידת מדד המחירים לצרכן ובממצאים מסקר הוצאות משקי בית.
- נציגי הממ"מ השתתפו במפגש של הוועדה הציבורית למימון מפלגות בראשות השופטת איילה פרוקצ'יה. הוועדה ביקשה מהממ"מ ניתוח של עלויות המפלגות כדי להכריע בסוגיית גובה יחידת מימון. הטיפול בנושא עדיין לא הסתיים בשל מערכות הבחירות החוזרות.
- המחלקה לפיקוח תקציבי ארגנה שולחן עגול בכנסת בנושא מתודולוגיות למדידת שרפת פסולת והעלויות הכרוכות בכך.
- נציגי המחלקה לפיקוח תקציבי השתתפו בפורום מקצועי בנושא שוק העבודה העתידי במכון הישראלי לדמוקרטיה לקראת כנס אלי הורביץ.
- חוקר בצוות הקיימות השתתף בסדנה בנושא כלכלה מעגלית בשיתוף משרד הכלכלה והתאחדות התעשייתנים. לקראת הסדנה נערכה סקירה משווה על תוכניות בעולם בנושא כלכלה מעגלית ונכתב מסמך שהיה הבסיס לדיון בנושא כלכלה מעגלית בתעשייה הכימית.

• חוקרי ממ"מ השתתפו במפגש שולחן עגול של מרכז מילקן לחדשנות (הפועל במסגרת מכון ירושלים למחקרי מדיניות) בנושא רגולציה חכמה במדיניות אינטרנט בהשתתפות משרדי ממשלה, חוקרים ונציגי חברות טכנולוגיה, בעקבות מחקרים שכתבו בתחום האינטרנט והשפעותיו על ילדים.

• בשנת 2019 נמשך שיתוף הפעולה המקצועי של צוות החינוך בממ"מ עם היוזמה למחקר יישומי בחינוך באקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. הממ"מ אירח מפגש

למידה מיוחד ומשותף לצוות היוזמה וללשכת המדען הראשי במשרד החינוך. נוסף על כך, במסגרת היוזמה ערך פרופ' הנרי בראון, מהמומחים המובילים בעולם בתחום הערכה בחינוך, ביקור מקצועי בכנסת ובממ"מ. הממ"מ אף השתתף בתוכנית העמיתים שמקיימת היוזמה, וראש צוות בממ"מ הנחה מפגש למידה בנושא הנגשת ידע מחקרי בחינוך למקבלי החלטות.

• נציגי צוות קיימות בממ"מ משתתפים כמשקיפים בפגישות המינהלת להיערכות לשינויי אקלים. המינהלת הוקמה מכוח החלטת ממשלה, ומופקדת על תיאום בין-משרדי ומעקב אחר ביצוע האסטרטגיה הלאומית להסתגלות לשינויי אקלים ואחר יישום תוכניות ההיערכות.

• נציגי המחלקה לפיקוח תקציבי השתתפו במהלך השנה ב"פורום מקרו" במחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן. הפורום כולל כלכלנים מהמגזר הציבורי והפרטי, ומתכנס אחת לכמה חודשים לדון בסוגיות כלכליות שעל סדר-היום.

פעילויות נוספות

מידעון חודשי

אחת לחודש מפרסם הממ"מ מידעון הכולל עדכונים על הפעילות השוטפת של המרכז וטעימה מהמסמכים שנכתבו לאחרונה במגוון תחומים. פעמיים בשנה מתפרסם מידעון משותף עם תחום חקיקה ומחקר משפטי בלשכה המשפטית, במסגרת שיתוף פעולה שמהותו הנחת תשתית מחקרית בפני חברי הכנסת וועדות הכנסת.

[להצטרפות לרשימת התפוצה שלנו](#)

עיסוק בנושא חדשנות בפרלמנטים

בהמשך לפעילות שהחלה בשנת 2018, גם בשנת 2019 היה הממ"מ מעורב בתהליכי עבודה ומחשבה של הכנסת בנושא קידום חדשנות פרלמנטרית. בד בבד, שני נציגי ממ"מ היו מעורבים בצוותי חשיבה בנושא זה שפעלו בכנסת וסייעו בגיבוש מודל לצוות חדשנות שהוקם בכנסת. כחלק מהעיסוק בנושא זה, באוקטובר 2019 עמדה ראש צוות בממ"מ בראש משלחת בנושא חדשנות שהוציאה הכנסת לאוסלו. במשלחת השתתפו גם נציגים מאגף בכיר טכנולוגיה ומחשוב, מאתר האינטרנט וממערך הדוברות. חברי המשלחת קיימו פגישות עם גורמים בפרלמנט של נורבגיה ובעיריית אוסלו, קיימו שיח על חידושים וחדשנות בעבודת הגופים הללו וחזרו עם תובנות שיסייעו בקידום הנושא בכנסת.

חברי המשלחת מהכנסת באוסלו

ריכוז פרויקט ההתמחות בכנסת

המרכז אחראי להפעלת מתמחים ממוסדות אקדמיים שונים המשובצים בשגרה בלשכות חברי הכנסת, בוועדות הכנסת, ביחידות הכנסת ובממ"מ עצמו.

ביוזמת דובר הכנסת יצאה לדרך השנה תוכנית ייחודית להתמחות במערך הדוברות של הכנסת, בשיתוף הממ"מ, שבמסגרתה משתתפים המתמחים בדבור דיוני הוועדות לצד דוברי הוועדות. המתמחים עברו הליך הכשרה ייעודי בכנסת ושובצו בוועדותיה.

מפגשים עם מבקרים מהארץ ומחול

עובדי המרכז נפגשים תדיר עם משלחות ומבקרים המגיעים לכנסת מהארץ ומהעולם, ומציגים את עבודת המרכז ואת תרומת המידע והמחקר לתהליכים הפרלמנטריים. בשנת 2019 נפגשו נציגי הממ"מ עם עשרות קבוצות מבקרים מהציבור הרחב, ממכוני מחקר, מהאקדמיה, ממשרדי ממשלה ועוד. כך למשל, במסגרת הסמינר הפרלמנטרי שקיימה הכנסת לעובדי פרלמנטים ממדינות שונות הציגו עובדים מהממ"מ את עבודת המרכז. כמו כן הממ"מ השתתף באירוע "בתים מבפנים" שהתקיים השנה בכנסת ביוזמת מרכז המבקרים ובהובלתו, ובמסגרת זו הוצגה פעילות המרכז לציבור הרחב.

פגישה של עובדי הממ"מ עם מרצים מאוניברסיטת סומי באוקראינה

10

ולסיום, משהו אחר...

התנדבות במסגרת פרויקט "שיעור אחר"

בשנת 2019 החל הממ"מ בהתנדבות במסגרת פרויקט "שיעור אחר". פרויקט התנדבותי זה החל לפני מספר שנים על-ידי הלשכה המשפטית של הכנסת, ומשנת 2019 ממשיך להתקיים בהובלת הממ"מ. במסגרת זו מגיעים חוקרי המרכז אחת לשבוע לתיכון המקצועי אורט בית הערבה בירושלים ומעבירים לתלמידי כיתה י"ב קורס העשרה חווייתי העוסק בתכנים מגוונים מעולמה של הכנסת. פרויקט זה נמשך גם השנה.

ראש צוות בממ"מ מעביר שיעור בנושא חוק זכויות התלמיד

מפגש סיכום של הפרויקט שעסק בעולם התקשורת, עם דובר ומנהלת הממ"מ